Ühinemine/jagunemine 2017

2017 IV KVARTAL

Taotleja on Eesti äriühing, kelle 100% ettevõtte osalust kuulub Soome residendist äriühingule A, mis tegutseb samas valdkonnas, kuid teiste riikide turgudel. A on ka kogu kontserni emaettevõte ja konsolideeriv üksus. Kontserni kuulub veel üks Eesti ja üks Soome äriühing. Eesti äriühingu C 100% osalus kuulub Soome residendist äriühingule B, mille 100% osalus kuulub omakorda A-le.

Äriühingu C äri kavatsetakse integreerida taotlejasse. Täieliku integratsiooni elluviimiseks tuleb läbi viia juriidiline ühendamine selliselt, et taotleja ühendab endaga C. Soovitakse vältida olukorda, kus ühinemise tulemusena saab ühinenud taotleja osanikuks ka B (Soome). Seega eelistatakse varianti, kus C osaluse müük taotlejale toimub enne ühendamise läbiviimist.

Taotleja palub maksuhalduri siduvat hinnangut järgmistele väidetele:

- ühinemise korral ei teki maksukohustust ühinemises osalevate äriühingute tasemel vastavalt TuMS § 50 lõikele 2.
- ühinemisele eelnev C osaluse ostmine vastavalt turutingimustele taotleja poolt ei too taotleja jaoks kaasa maksukohustust TuMS § 52 lõike 1 punkti 1, § 51 lõike 2 punkti 5 ega ka ühegi muu TuMS sätte alusel.
- taotluses kirjeldatud tehingutel, st osaluse ostmisel ja ühendamisel, on kohane majanduslik sisu ning puudub alus nende ümberklassifitseerimiseks ja maksustamiseks maksukorralduse seaduse (MKS) § 84 alusel.

Maksu- ja Tolliameti hinnang:
Tütarühingu osade müügi osas on tegemist seotud isikute vahelise tehinguga, mis peab toimuma turuhinnas. Seega kui tehing on turuhinnas, siis ei too see kaasa maksukohustust (TuMS § 50 lõige 4).

Puutuvalt ühinemisele eelnevasse C osaluse ostmisesse vastavalt turutingimustele leiab Maksu- ja Tolliamet (MTA) samuti, et ost on põhjendatud. Vastasel juhul oleksid omanikeks peale ühinemist 50% taotleja OÜ ja 50% B (Soome). Kuna soov on omada 100% äriühingust, siis on põhjendatav turutingimustel teostatav ostu-müügi tehing. Lisaks on taotlejal olemas ka finantseerimiseks vajalikud vahendid.

MTA nõustub samuti, et maksukohustust ei teki ühinemises osalevate äriühingute tasemel vastavalt TuMS § 50 lõikele 22, kui registrist kustutatud äriühingu vara (ühendatava äriühingu) kasutatakse jätkuvalt Eestis majandustegevuses teises äriühingus, siis omakapitali ei maksustata. Kui majandustegevust jätkatakse teise residendist äriühingu kaudu, maksustatakse nimetatud omakapitali osa §-de 48–52 alusel. Kokkuvõtvalt on residendist äriühingute ühinemine maksuneutraalne seni, kuni ühinemisega ei kaasne väljamaksete tegemist omanikele ning äriühing jätkab majandustegevust Eestis.

Maksuhaldur leiab, et eelotsuse taotluse kolmandale küsimusele – MKS § 84 kohaldamise välistamine –

ei ole võimalik siduvat eelotsust anda. Siduva eelotsuse menetluses rajab maksuhaldur oma hinnangu taotleja poolt esitatud asjaolude kirjeldusele ning saab vaid eeldada taotleja heausksust, andmete ja kirjelduse õigsust ning tehingute jada (lahus ja tervikuna) majanduslikku põhjendatust. Kas see nii ka tegelikult oli, saab selguda vaid tulevikus asetleidva tehingu lõpule viimise järgse maksumenetluse tulemusel. Saades maksuhaldurilt siduva seisukoha, mis välistaks ette MKS § 84 kohaldamist, saavutaks pahauskne taotleja olukorra, kus tema suhtes ei kehti MKS §-s 84 sätestatu, mistõttu asetuks ta võrreldes teiste maksukohustuslastega (kes ei ole samas olukorras siduvat eelotsust taotlenud) soodsamasse olukorda, mis oleks vastuolus Eesti Vabariigi põhiseaduse §-s 12 sätestatud võrdsusõiguspõhimõttele. Silmas tuleb pidada, et MKS § 84 eesmärk ongi selles, et vältida väliselt korrektsetele, õiguslikult kehtivatele, kuid tegelikku majanduslikku sisu moonutavatele tehingutele maksuseaduse eesmärgile mittevastav (st ka teiste maksukohustuslaste suhtes ebaõiglane) maksustamine. Siduva eelotsuse toime ei tohiks aga olla ebaseadusliku maksusoodustuse saamine, see on üksnes õigusliku ebaselguse minimeerimine kavandatava tehingu maksustamisel.

Viimati uuendatud 12.07.2021